

Predrasude su još najveća prepreka za djecu s poteškoćama

Mila Jelavić

Na strani djeteta

Pravobraniteljica za djecu

Ta djeca često ne dobivaju odgovarajuću zdravstvenu skrb, a zakinuta su i u želji da se upišu u škole

Uz Međunarodni dan osoba s invaliditetom, koji obilježavamo sutra, 3. prosinca, želim još jednom podsjetiti na prava djece s teškoćama u razvoju. Hrvatski pravni sustav svojim im propisima nastoji osigurati jednakost i nediskriminaciju pa ipak, pojedinačni incidenti i brojne prijave koje primamo u našem Uredu svjedoče prije svega o nedovoljnoj senzibiliziranosti društva za potrebe i prava

te djece te o manjkavoj provedbi zakona.

Najveća prepreka koja otežava integriranje djece s teškoćama u razvoju nije njihovo oštećenje, već kombinacija socijalnih, kulturalnih i fizičkih prepreka te negativnih stavova s kojima se svakodnevno susreću. Zato je važno poticati političku volju i obvezu države da u praksi trajno propituje i primjenjuje najučinkovitija rješenja koja pridonose preveniranju ili ublažavanju posljedica teškoća u razvoju te uklanjanju predrasuda. Nejednak tretman počinje od samog rođenja djeteta s teškoćama.

Roditelji su pritom najčešće prepušteni sami sebi, uz minimalnu pomoć institucija, u iscrpljujućoj i često obeshrabrujućoj potrazi za jasnom informacijom te odgovarajućim pružateljem zdravstvenih, socijalnih, obrazovnih i svih ostalih usluga koje su drugoj djeci lakše dostupne. To je posebice izraženo u manjim mjestima u kojima nema dovoljno stručnjaka koji bi im mogli pomoći.

I dalje je brojnoj djeci s teškoćama u razvoju nemogućeno integriranje u redovite odgojno-obrazovne ustanove, zbog prevelikog broja djece u vrtičkoj skupini ili razrednom odjelu te zbog arhitektonskih, kadrovskih i drugih prepreka. Zbog ne-

mogućnosti školovanja u svojoj sredini djeca s teškoćama prekidaju školovanje ili ih se izdvaja iz obitelji i šalje u ustanove za djecu s teškoćama. Djeca s teškoćama često ne dobivaju odgovarajuću zdravstvenu skrb, od tri do četiri puta izloženija su fizičkom i seksualnom nasilju nego njihovi vršnjaci bez teškoća, uskraćena im je mogućnost druženja s vršnjacima i kvalitetna provođenja slobodnog vremena, nemaju priliku sami govoriti o svojim potrebama i zauzimati se za svoja prava te se od najranijeg djetinjstva susreću s diskriminacijom i ignoriranjem. Da bi se ostvarilo njihovo puno uključivanje u život zajednice nužna im je podrška, i stručna i ljudska.

Podrška je potrebna djeci s teškoćama, njihovim roditeljima i braći i sestrama, učiteljima i odgojiteljima koji rade s djecom s teškoćama. A svima nama potrebno je stalno podsjećanje da ono što definira dijete s teškoćama nije njegovo osobno tjelesno, mentalno, intelektualno ili osjetilno oštećenje nego njegovi preostali potencijali.

Na papiru situacija nije loša, ali u praksi su djeca s poteškoćama diskriminirana